

Відділ культури, туризму та культурної спадщини райдержадміністрації
Гайворонська центральна районна бібліотека
Організаційно-методичний відділ

ЙДЕМО З ШЕВЧЕНКОМ У МАЙБУТНЄ

Методичні рекомендації до 200-річчя
від дня народження Т.Г.Шевченка

м. Гайворон, 2013

В дні перемог і в дні поразок,
В щасливі дні і в дні сумні
Іду з дитинства до Тараса,
Несу думки своєї земні.

(Ю.Рибчинський)

Т.Г.Шевченко – це слава і гордість українського народу. Волею історії він ототожнений з Україною і разом з буттям рідної держави продовжується нею. Він росте і й розвивається в часі, в історії, і нам ще йти і йти до його осягнення. Ми на вічному шляху до Шевченка.

У 2014 році Україна святкуватиме 200-річчя від дня народження видатного поета, художника, громадського діяча Тараса Григоровича Шевченка.

«Він був сином мужика і став володарем у царстві духа. Він був кріпаком і став велетнем у царстві людської культури. Він був самоуком і вказав нові, світлі і вільні шляхи професорам і книжним ученим. Десять літ він томився під вагою російської солдатської муштри, а для волі Росії зробив більше, ніж десять переможних армій.

Доля переслідувала його в житті скільки могла, та вона не зуміла перетворити золота його душі в іржу, ані його любові до людей в ненависть і погорду, а віри в Бога у зневіру і песимізм.

Доля не шкодувала йому страждань, але й не пожаліла втіх, що били із здорового джерела життя.

Найкращий і найцінніший скарб доля дала йому лише по смерті – невмирущу славу і всерозквітаючу радість, яку в мільйонів людських сердець все наново збуджуватимуть його твори».

Отакий був і є для нас, українців, Тарас Григорович Шевченко.

З метою гідного відзначення 200-річного ювілею видатного сина українського народу, Указом Президента України від 11.04.2012 № 257/2012 2014 рік оголошений Роком Тараса Шевченка.

Для якнайширшого розкриття змісту творчості Т.Г.Шевченка у період відзначення 200-річчя від дня його народження, пропонуємо в бібліотеках району використовувати як традиційні форми бібліотечної роботи, так і ті, що прийшли в бібліотечну практику недавно.

Для кращого ознайомлення читачів з творчістю поета, з його життєвим шляхом бажано оформити ювілейну книжково-ілюстраційну виставку “Йдемо з Шевченком у майбутнє” за розділами:

I. “Мені тринадцятий минало...”;

II. “Послужи ж, моє ти слово, молодій ще силі...”;

III. “І мене в сім’ї великій
В сім’ї вольній, новій,
Не забудьте пом’янути...”.

Для учнів старших класів радимо провести літературний конкурс “Читаймо Тараса, учімося в нього” в номінаціях: на краще читання того чи іншого твору поета, на кращу ілюстрацію до будь-якої поезії, на кращий відгук, на складання кращого кросворду з використанням тесту “З якого вірша ці рядки?”.

Корисними для читацької аудиторії можуть стати:

літературна вітальня «І в душі моїй Кобзар»;

літературно-музичний віночок «Золоті зерна поезії Шевченка»;

літературний вечір «В моєму серці слово Кобзаря»;

літературний брейн-ринг «Ми любимо твори Шевченка»;

літературно-музичне свято «Слава Шевченка – слава України»;

літературна вікторина «Чи знаємо ми Шевченка?»;

театралізований урок «Сирітська доля у поезіях Т.Г.Шевченка»;

літературно-мистецька вітальня «Жінки в житті Шевченка»;

огляд-конкурс читців «Слухайте голос безсмертний Тараса»;

крос-ревію «Стежками Тарасового слова»;

тематичний перегляд «Вогняне слово Кобзаря»;

урок мистецтва «Живопис у творчості Тараса Шевченка»;

вікторини: «Життєвий шлях Шевченка», «Стежки творчості генія»;

поетична мозаїка «І лине над землею Шевченкове святе слово...»

літературні читання «Кобзар – це книга правди».

Творчості Великого Кобзаря слід присвятити дні відкритих дверей “Безсмертне вічне слово”, коли можна провести години поезії, літературний діалог “На вічному шляху до Шевченка”, який розкриє питання: “Чи модний Тарас Шевченко сьогодні?”, “Чому

Шевченко?”, конкурси вірша, малюнка, здійснити віртуальні подорожі залами музеїв Шевченка, прослухати пісні, покладені на вірші поета.

Ефективною формою роботи є Шевченківські читання “Юнь шанує Кобзаря”. Їх варто проводити щорічно у скверах, парках, на площах біля пам’ятника Великому Кобзареві. В цей день читачі бібліотеки мають змогу декламувати поезію Т.Г.Шевченка, виконувати пісні на його слова.

Цікавим та актуальним буде для ваших читачів флеш-моб «Читати не нудно». Його учасниками можуть стати бібліотекарі, активні читачі, громадські організації, друзі бібліотеки, знайомі і просто прохожі. Основне дійство краще розпочати в парку. Сидячи на лавочках, вголос одночасно читати уривки із різних книг, в тому числі із творів Тараса Шевченка. Потім пройти по місцях найбільшого скупчення людей з томиками великого Кобзаря в руках і закликами «Читайте Шевченкове слово».

Для читачів–дітей доцільно організувати Кросворди-розповідь на тему «Дитинство Шевченка»

1. Дівоче прізвище матері Тараса — Бойко.
2. Село, в якому народився Тарас — Моринці.
3. Прізвище прапрадіда Тараса — Швець.
4. Ім'я старшої сестри Тараса — Катерина.
5. Село, в якому минуло дитинство. — Кирилівка.
6. Прізвище пана, кріпаком якого був Шевченко — Енгельгардт.
7. Ім'я улюбленого Тарасового діда — Іван.
8. Українські повстанці, що виступали проти гноблення польської шляхти — гайдамаки.
9. Прізвисько дяка — першого вчителя Тараса — Савгир.

Цікавою для молоді буде дискусія “Він той поет, чиїм ім’ям гордиться Україна”, турнір знавців життя і творчості Т.Г.Шевченка “Ми чуємо тебе, Кобзарю, крізь століття” (Додаток №1), інтелектуальна гра “Розумники і розумниці” (Додаток №2), конкурс ерудитів “Що ми знаємо про Т.Г.Шевченка?” (Додаток №3), літературний діалог поколінь “Нас єднає Шевченкове слово”.

Додаток № 1

Турнір знавців життя і творчості Т. Г.Шевченка “Ми чуємо тебе, Кобзарю, крізь століття”

Умови турніру

1. Учасники повинні знати основні етапи життя Кобзаря, що вплинули на формування його особистості.

За кожну правильну відповідь команда отримує 1 бал, а не правильна відповідь – це шанс для суперників заробити собі додатково бал.

2. Учасники повинні добре знати літературну творчість Тараса Шевченка.

На підготовку до відповіді дається 10 сек.

За правильну і повну відповідь команда заробляє 5 балів, за неповну – 1 бал, а якщо не відповідає – 0 балів.

3. Домашнє завдання – театралізація твору Шевченка.

4. Учасники повинні добре знати найбільш відомі малярські праці Т. Г. Шевченка.

За правильну відповідь команда заробляє 3 бали, за неправильну – 0 балів.

5. Кожна з команд повинна представити на конкурс читця з твором Т. Шевченка, що не вивчається в школі (до 5 хвилин).

I етап – Біографія Кобзаря.

Цей тур має визначити загальні знання життєвого шляху Т.Г.Шевченка.

На запитання ведучої першою відповідає та команда, яка швидше підніме пелюстку, яка лежить на столі, але не пізніше, як через 30 секунд після запитання.

Якщо команда дає неправильну відповідь, право відповіді переходить до команди-суперника. Але коли й друга команда не зможе відповісти на запитання – це вже шанс для вболівальників заробити собі бал. Відповідатиме той вболівальник, який першим підніме руку. Вболівальник, який набере найбільшу кількість балів, після закінчення гри отримає приз.

За дострокову і правильну відповідь команда одержує 3 бали, за неправильну – 0 балів. Суперники за правильну відповідь одержують 1 бал, за неправильну – 0 балів і вболівальник за правильну відповідь отримує 1 бал.

II етап – Літературна спадщина поета.

Цей тур має показати рівень знань літературної спадщини Кобзаря. За правильну і повну відповідь команда отримує 3 бали, суперники за правильну відповідь отримують 1 бал, за неправильну – 0 балів і вболівальник за правильну відповідь отримає 1 бал.

Запитання ставлять командам по черзі і на роздум дається 10 секунд.

III етап – Театралізація твору Т.Г. Шевченка.
(домашнє завдання)

Кожна з команд представляє театралізовану сценку за твором Кобзаря, а команда-суперник повинна назвати цей твір.

Інценізація оцінюється за 5-бальною шкалою, а за правильну відповідь команди здобувають по 3 бали. Якщо твір не вгадано суперником, вболівальник за правильну відповідь отримує 1 бал.

IV етап – Конкурс капітанів.

Ведуча зачитує декілька рядків з різних творів Т.Г.Шевченка по черзі кожному капітанові, а капітан повинен закінчити або продовжити ці рядки.

За кожную правильну відповідь капітан заробляє для команди по 3 бали, за неправильну – 0 балів. Але тут же вболівальники мають можливість додати у свій залік ще 1 бал.

V етап – “Екзамен”, який виявить знавців Шевченка як художника.

На столі ведучої розкладені білети із запитаннями. Капітани по черзі витягують білет, а їх команди повинні дати відповідь.

За правильну відповідь команда отримує 3 бали, за неправильну – 0. Команда-суперник за додаткову правильну відповідь отримує 1 бал. А якщо жодна з команд не зможе відповісти на запитання, то це право надається вболівальникам, які матимуть можливість заробити 1 бал за правильну відповідь.

Запитання для учасників турніру знавців творчості Т.Г. Шевченка:

I етап – Біографія Кобзаря.

1. Вкажіть дату і місце народження Тараса Григоровича Шевченка. (9 березня 1814 р., с. Моринці, нині Черкаська область).

2. Коли і в кого почав навчатись грамоти Тарас Шевченко? (У школі дяка Павла Рубана, у 1822 р., а дражнили його “Совгир”).

3. Хто був першим учителем малювання у Т.Шевченка? (Майстер Ширяєв).

4. Як сталося, що Шевченко потрапив до Академії мистецтв? (Його примітив відомий художник І.Сошенко, коли Тарас змальовував статую у Літньому саду).

5. Коли Шевченка було звільнено з кріпацтва і хто піклувався про його визволення?(У 1838 році. К. Брюллов змалював портрет Жуковського, який розіграли в лотерею і за отримані гроші викупив Тараса. Піклувалися про викуп Шевченка І.Сошенко, А.Мокрицький, В.Жуковський, В. Григорович, О.Венеціанов).

6. Які нагороди одержав Шевченко, навчаючись в Академії мистецтв? (Три срібні медалі).

7. Чому Шевченко, будучи улюбленим учнем К.Брюллова і найкращим учнем академії, одержав лише скромні відзнаки (срібні медалі II ступеня) й не отримав жаданого для всіх тодішніх живописців відрядження до Італії?

(На екзамені він не представив обов'язкових тоді композицій на біблійні та античні сюжети, а намалював “Хлопчика-жебрака, який віддає свій хліб собаці” та “Циганку, яка ворожить сільській дівчині” а це вже були реалістичні сюжети).

8. Що було справжньою причиною заслання Шевченка? (Його революційні вірші: альбом поезій “Три літа” і поема “Сон”, в якій розповідається про правління Миколи I).

9. Як було покарано Шевченка за участь у Кирило-Мефодіївському товаристві? (Граф Орлов передав Шевченка у розпорядження військового міністра Чернишова і Шевченка відрядили на заслання рядовим в Оренбурзький корпус).

10. Хто клопотався про помилування Шевченка після смерті Миколи I? (Родина Толстих, Сераковських, брати Жемчужникові, російський письменник О. К. Толстой).

11. Скільки років перебував Тарас Шевченко у засланні? (10 років: з 1847 по 1857 рр.)

12. На якому році життя помер Шевченко, і де його було поховано? (Шевченко помер 10 березня 1861 року, проживши 47 років і 1 день. Поховали його в Петербурзі на Смоленському кладовищі. Через 40 днів труну перевезли на Україну і поховали в Каневі на Чернечій горі).

II етап – Літературна спадщина поета.

1. Які твори увійшли до першої збірки Шевченка, і як вони називались? (“Кобзар” - 1840 р., там було вміщено 8 творів: “Думи мої, думи”, “Перебендя”, “Катерина”, “Тополя”, “Думка”, “До Основ'яненка”, “Іван Підкова”, “Тарасова ніч”).

2. Назвіть перший твір Шевченка на історичну тематику. Кого він оспівує? (Поема “Іван Підкова”, оспівує отамана Івана Підкову)

3. Назвіть поему Шевченка, присвячену декабристам. (У поемі “Неофіти” Шевченко зображає масову розправу царського самодержавства з учасниками революційно-визвольного руху).

4. В якій поемі найбільш гостро висміяно царя і царицю? (У поемі “Сон”).

5. Які твори Шевченка названі ім'ям головних героїв? (Поема “Катерина”, вірші “Іван Підкова”, поема “Мар'яна-черниця”, вірш “Гамалія”, “Швачка”, “Лілея”, “Перебендя”, “Саул”, поеми “Марія” і “Марина”).

6. В яких віршах Шевченко описує своє дитинство? (У творах: “Мені тринадцятий минало”, “Як би ви знали, паничі”, “Доля”, “І золотої й дорогої”, “А. О. Козачевському”).

7. Кому присвячена поема “Катерина”? (Василію Андрійовичу Жуковському).

8. В пам'ять якої події написана поема “Гайдамаки” і кому присвячена? (Василію Івановичу Григоровичу, з нагоди викупу з кріпацтва).

9. Згадайте твори поета, що мають однакову назву. (“Сон” (комедія і 2 вірші), “Думи” (2 вірші), “Думка” (4 вірші), “Наймичка” (поема і повість)).

10. В яких поемах Шевченко використовує біблійні сюжети та біблійних героїв? (поеми “Марія”, “Єретик”, “Неофіти”).

11. В якому поетичному творі Шевченко звертається до образу римського імператора Нерона, маючи на увазі Миколу I? (Поема “Неофіти”).

12. Які драматичні твори Шевченка ви знаєте? (Драма “Назар Стодоля”, але є згадки, що Шевченко писав п'єси “Данило Рєва”, “Невеста”, “Никита Гайдай”).

13. Назвіть перший надрукований вірш Шевченка, і якими словами він починається? (Балада “Причинна”, написана в Петербурзі. Починається словами: Рєве та стогне Дніпр широкий).

14. Яким псевдонімом підписував свої повісті Шевченко? (Кобзар, Дармограй).

15. Які художні твори про життя Шевченка ви знаєте? (С.Васильченко – “В бур'янах”, О.Іваненко – “Тарасові шляхи”, Д. Красицький – “Тарасова земля”, О.Ільченко – “Петербурзька осінь”,

Л.Смілянський – “Поетова молодість” Є.Білоусов – “Тарасове перо” і т.д.).

IV етап – конкурс капітанів. “З яких творів Т. Шевченка взято уривки?”

(за вибором бібліотекаря).

V етап – “Екзамен” (Шевченко-художник).

Білет 1. Назвіть малюнки, присвячені казахським дітям. (“Казахський хлопчик палить грубку”, “Казахський хлопчик дрімає біля грубки”, “Байгуші”, “Щасливий ловець”).

Білет 2. Який перший малюнок змалював Шевченко у засланні? (Першою роботою Шевченка у засланні вважається автопортрет, зроблений олівцем: у солдатському кашкеті з написом “З р” (третья рота).

Білет 3. Кого з артистів змалював Шевченко в Петербурзі? (Американського трагіка, Айру Олдріджа).

Білет 4. З якими художниками дружив Шевченко? (Найбільшими його друзями були: К.Брюллов, В.Венеціанов, І.Сошенко, П.Федотов, О.Агін, Ф.Пономарьов, П.Петровський, В.Штернберг).

Білет 5. Які свої твори Шевченко ілюстрував сам? (поема “Слепая”, “Невольник”, “Катерина”, “Утоплена”).

Білет 6. Які малюнки Шевченка присвячені історії України? (“Смерть Богдана Хмельницького”, “Козацький бенкет”, “Дари в Чигирині”). Підведення підсумків. Нагородження переможців.

Додаток № 2

Інтелектуальна гра “Розумники й розумниці”

Умови: У грі можуть брати участь 3 команди по три гравці, яким надається на вибір три різні доріжки: зелена, жовта і червона (порядок вибору визначається за підсумками усного міні-виступу, на підготовку якого дається 15 хв.). Зелена доріжка складається із чотирьох етапів, на ній двічі можна відповісти неправильно, жовта – із трьох, але неправильно відповісти можна тільки один раз, червона – із двох, але помилятися не можна. Гравець, який помилився, має право зіграти бліц, відповівши на 2 запитання ва-банк, але в цьому випадку він виходить з гри до кінця етапу до підведення підсумків.

У грі також беруть участь глядачі. За правильну відповідь на запитання, на яке не може відповісти гравець, глядачеві вручається

орден. По закінченні рахується кількість орденів у глядачів. У наступний тур виходять ті, хто має їх найбільшу кількість. Оцінює відповіді журі із трьох суддів. У фіналі беруть участь 9 гравців. За підсумками фіналу підраховується загальна кількість орденів.

Перша трійка:

Тема усного виступу: Які запитання ви захотіли б задати Т.Г.Шевченку, якби брали в нього інтерв'ю?

Зелена доріжка:

1. Коли народився Т.Г.Шевченко? (9 березня 1814 року).
2. Дівоче прізвище матері Тараса. (Бойко).
3. Ім'я старшої сестри Тараса. (Катерина).
4. Прізвище відомого українського поета, автора байок, друга Т. Шевченка (Гребінка Є.).

Жовта доріжка:

1. Назвіть літературний псевдонім Шевченка. (Кобзар Дармограй).
2. Які книги були святими для Шевченка? (Твори Сковороди, Біблія).
3. Хто розказував малому Тарасові про гайдамаків? (Дід Іван).

Червона доріжка:

Назвіть, кому Шевченко присвятив твір:

1. Поема "Катерина" – (В.А.Жуковському).
2. Поема "Неофіти" – (М.С.Щепкіну).

Друга трійка:

Тема усного виступу: Які слова "Заповіту" вас найбільше схвилювали? Чому?

Зелена доріжка:

1. Ім'я улюбленого Тарасового діда. (Іван).
2. Ім'я дружини пана Енгельгардта. (Софія).
3. Прізвище відомого майстра декоративного живопису, у якого вчився Т. Г. Шевченко. (Ширяєв).
4. Село, в якому народився Тарас Шевченко. (Моринці).

Жовта доріжка

1. Які мови знав Т. Г.Шевченко? (Українську, польську, російську, латинь, французьку).
2. Назва саду, у якому юний Т. Г.Шевченко малював ночами. (Літній).

3. Провідний образ першої збірки творів Т.Г.Шевченка. (Кобзар).

Червона доріжка:

Назвіть, кому Т.Шевченко присвятив твір:

1. Поезія “Сон” (“На панщині пшеницю жала”) – (Марку Вовчку).

2. Поема “Тризна” – (Варварі Репніній).

Третя трійка:

Тема усного виступу: Які твори про Т.Шевченка ви знаєте? (Васильченко С. “В бур’янах”, Білоусов Є. “Тарасове перо” та інші).

Зелена доріжка:

1. Прізвище пана, кріпаками якого були Шевченки. (Енгельгард).

2. Прізвище дяка – першого вчителя Тараса. (Совгир).

3. Прізвище відомого російського поета-романтика – сучасника Т.Шевченка. (В.Жуковський).

4. Село, в якому минуло дитинство Тараса. (Кирилівка).

Жовта доріжка:

1. У якому році було видано “Кобзар”? (1840 р.).

2. Скільки років перебував Т.Шевченко у засланні? (10 років, з 1847 р. по 1857 р.).

3. Річка, біля якої похований поет. (Дніпро).

Червона доріжка:

Назвіть, кому Т.Шевченко присвятив твір:

1. Поема “Кавказ” (Якову де Бальмену).

2. Цикл поезій “В казематі” (Співкамерникам).

Фінал

Тема для усного виступу. Прорекламувати напам’ять уривок з будь-якого твору Т.Шевченка.

Зелена доріжка:

1. Що читав батько Тараса? (“Житіє святих”).

2. Пояснити походження прізвища Шевченко. (Дід по батькові Швець)

3. Шевченко займався самоосвітою. Що він вивчав? (філософію, природничі дисципліни, історію релігії).

4. Скільки портретів намалював Шевченко? (150).

Жовта доріжка:

1. Коли було перезахоронено тіло Шевченка? (22.05.1861 р.).

2. Назвати кінофільми за творами Шевченка? (“Назар Стодоля”, “Лілея”, “Наймичка”, “Коліївщина”).

3. В якому вірші поет розповів про смерть батька й матері? (“Якби ви знали паничі...”).

Червона доріжка:

1. В якому журналі опубліковано першу автобіографію Шевченка? (“Киевская старина”, 1885 рік).

2. Яка фраза є девізом життя Шевченка-поета? (“Я на сторожі коло їх поставлю слово”).

Запитання “Ва-банк” для гравців на червоній доріжці 1, 2 і 3 туру, якщо вони не відповідають на перше запитання: “З якого твору Т.Шевченка слова” (на вибір бібліотекаря). Підбиваються підсумки всіх конкурсів, відбувається церемонія нагородження переможців.

Додаток № 3

Конкурс ерудитів “Що ми знаємо про Т. Г.Шевченка?”

Конкурс можна провести як змагання між двома командами, або таким чином, щоб кожен учасник (яких може бути чотири) виступав сам за себе. Завдання у такому випадку треба розділити між усіма учасниками, щоб кожен брав участь і одержав оцінку.

Конкурс проводиться за зразком телевізійної інтелектуальної гри “LGEврика”.

Спочатку ставиться питання (одне з наведених), яке визначить порядок вибору і участі у конкурсі “Тема”.

– Скількома мовами перекладено “Заповіт” Т.Г.Шевченка (147).

– Скільки творів живопису і графіки, що їх виконав Шевченко в різній техніці протягом усього життя, збереглися до нашого часу? (835).

– Коли було встановлено перший пам’ятник Т.Г.Шевченкові в Україні? (1918, м. Ромни).

Той, чия відповідь є правильною чи найближчою до правильної, має право першим вибрати тему. Така команда чи окремих учасник одержує один заохочувальний бал. У конкурсі “Тема” є 7 питань, кожне з яких оцінюється в 1 бал.

Якщо команда чи учасник правильно відповіли на всі питання, одержують бонус – 2 бали.

Конкурс “Тема”

I. Тема: “Біографія Т. Г.Шевченка”.

Що відбулося у названі дати?

1. 9 березня 1814 року. (Дата народження).
2. 1829 рік. (Тарас разом із челяддю пана Енгельгардта їде у Вільно).
3. 10 березня 1861 року (Дата смерті поета).
4. 25 квітня 1838 року (Дата викупу Т.Шевченка з кріпацтва).
5. 1850-1857 роки. (Другий період заслання поета).
6. Коли Тарасові було 9 років...(Померла його мати).
7. 5 квітня 1847 року (Дата арешту Т.Шевченка).

II. Тема: “Т. Г.Шевченко і географія”.

Де відбуваються події цих творів?

1. Поема “Кавказ”. (Кавказ, Чечня).
2. Поема “Єретик”. (Чехія).
3. Поема “Сон”. (“У всякого своя доля”). (Україна, Сибір, Петербург).
4. Поема “Наймичка”. (В Україні, хутір).
5. Поема “Гамалія”. (Морський похід козаків у Туреччину до Царгорода-Стамбула).
6. Поема “Неофіти”. (Стародавній Рим).
7. Вірш “Садок вишневий коло хати”. (Українське село).

III. Тема: “Т. Г.Шевченко – поет”.

Який твір було написано чи видано у цей час?

1. 25.12.1845 р. (Написано “Заповіт”).
2. 1844 р. (Надруковано окремою книгою поему “Гамалія”).
3. 1840 р. (Вихід першого “Кобзаря”).
4. 1843-1845 рр. (Рукописна збірка “Три літа”).
5. 1861 р. (Видано “Букварь южнорусській”).
6. 1837 р. (Написано перший твір – баладу “Причинна”).
7. 1841 р. (Альманах “Ластівка”, де було надруковано твори Т. Г. Шевченка або видано поему “Гайдамаки”).

IV. Тема: “Т. Г.Шевченко – художник”.

Яку роль відіграли ці люди у житті Шевченка-художника?

1. Карл Брюллов. (Викладач Академії мистецтв у Петербурзі, вчитель Шевченка, учасник викупу поета з кріпацтва).

2. Ян Рустем (Рустемас). (Перший професійний вчитель малювання Тараса у Вільно).

3. В.Ширяєв. (Учитель малювання Тараса Григоровича у Петербурзі).

4. Іван Сошенко. (Друг Тараса Григоровича, земляк, художник).

5. В. Штернберг. (Живописець-пейзажист, найближчий друг Тараса Григоровича).

6. О.Агін. (Художник, навчався разом з Шевченком в Академії мистецтв).

7. Ф. Пономарьов. (Друг Шевченка, художник).

V. Тема: “Герої Шевченкових творів”.

У яких творах Т. Г.Шевченка діють ці персонажі?

1. Хома Кичатий. (Драма “Назар Стодоля”).

2. Ярема і Оксана. (Поема “Гайдамаки”).

3. Ян Гус. (Поема “Єретик”).

4. Алкід. (Поема “Неофіти”).

5. Максим Залізник та Іван Гонта. (Поема “Гайдамаки”).

6. Тарас Трясило. (Поема “Тарасова ніч”).

7. Гнат Карий. (Драма “Назар Стодоля”).

Конкурс “Оратор”

Ведучий вибирає тему виступу і оголошує всім учасникам. Для підготовки та виступу дається обмежений час. Це може бути 1 чи 2 хвилини. Для оцінки конкурсу запрошується журі (вчитель літератури, журналіст, письменник або ведучий гуртка виразного читання).

Теми:

1. Т.Шевченко в моєму житті.

2. Т.Шевченко і моя родина.

3. Моє знайомство з Т.Шевченком.

4. Шевченко і сучасність.

Конкурс “Мандрівка Шевченківськими місцями”

Ведучий показує ілюстрації, на яких зображено відомі місця чи характерні особливості певних міст чи країн, і розповідає, як

вони пов'язані із життям Т. Г. Шевченка. Учасник змагання повинен назвати це місто чи місце.

За кожну правильну відповідь – 3 бали, а за всі правильні відповіді дається бонус – 2 бали.

1. Петербург. (Тут Т. Г. Шевченко продовжив вчитись живопису; тут був викуплений з кріпацтва; тут став академіком).

2. Вільнюс. (Сюди Тарас приїхав із челяддю пана Енгельгардта, тут пізнавав світ, вчився у Яна Рустема, тут закохався у дівчину Дзюню).

3. Почаїв. (Тут Тарас Григорович побував як працівник Тимчасової комісії для розгляду давніх актів. Мав завдання виконати малюнки Лаври та її околиць).

4. Казахстан. (Тут Шевченко відбув один із найтяжчих періодів у своєму житті. Як наділеного міцною статуєю, його було призначено рядовим Окремого Оренбурзького корпусу).

5. Київ. (Сюди він приїхав із дипломом художника. Але не міг думати лише про хліб насущний для себе, тому стає учасником Кирило-Мефодіївського братства, щоб змінити систему і покращити життя усього народу).

Конкурс “З якого вірша цей уривок?”

Учасникам цього конкурсу даються листки, на яких надруковані уривки із віршів Т. Г. Шевченка із пропущеними словами. Потрібно відновити первісний текст і сказати, з якого вірша взято цей уривок.

Завдання оцінюється 3 балами.

I. Я не нездужаю,.....
..... око,
І серце Болить,
.....,, і не спить,
..... дитина
Лихої,,
....., ти ждеш
 (“Я не нездужаю, нівроку...”).

II. І виріс,
..... краї,
Та самотньому
Здається -
....., як Дніпро
Та наша

....., там

Де

(“І виріс я на чужині”).

III. Думи мої,

..... з вами!

Нащо стали.....

.....рядами?

Чом.....

.....як пилину?

Чом

..... дитину?

(“Думи мої, думи мої...”).

IV., чи буду

Я жить

....., чи забуде

Мене

..... мені

В неволі

..... своїми

В, плачучи,

(“Мені однаково..”).

Конкурс “Моє захоплення”

Тут учасники показують свої артистичні таланти. Виразно читають чи інсценізують поезію (на вибір), чи співають пісню на слова Т. Г. Шевченка. Підбиваються підсумки конкурсу та нагороджуються переможці.

Використана література:

◆ Білоусов Є.В. Тарасове перо: повість-казка про дитинство та юність Тараса Григоровича Шевченка / Є.В.Білоусов. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2010. – 112 с.: ілюстр.

◆ Левицька В. Тарас Шевченко і я: оповідання / В.Левицька, Т.Катіна. – К.: Гамазин, 2011. – 48 с.: ілюстр. – (12 балів).

◆ Ми чуємо тебе, Кобзарю, крізь століття..: методичний лист / Держ. закл. “Нац. б-ка України для дітей”; уклад. Н.І.Безручко. – К., 2010. – 16 с.

◆ Нечиста сила (із дитинства Тараса Шевченка) : оповідання // Андрусак І. Про Дмитра Туптала (святого Димитрія Ростовського),

Григорія Квітку-Основ'яненка, Тараса Шевченка, Ніла Хасевича, Олексу Довбуша / І.Андрусяк. – К., 2008. – С. 43-63.

◆ Безручко Н. Кобзар у Вашому домі: цільова програма бібліотеки по популяризації творчості Т.Г.Шевченка / Н. Безручко // Світ дитячих бібліотек. – 2004. – № 2. – С. 13-16.

◆ Брюханова Г. Літературне свято “Вшановуємо Тараса Шевченка”: презентація творчого проекту для учнів 2-4 класів / Г.Брюханова // Початкова школа. – 2010. – № 2. – С.60-63.

Матеріал підготувала
методист ЦБС

В. Яровенко

Відповідальна за випуск
директор ЦБС

В. Рейниш